

TOP 10 Eduzměny za rok 2025

22.1.2026 - Zuzana Kudrová | Eduzmena

Rok 2025 byl pro Eduzměnu rokem velkých změn a důležitých milníků. Ukončili jsme pilotní projekt na Kutnohorsku, který nám přinesl cenné zkušenosti, data i potvrzení, že dlouhodobá a systematická podpora škol má smysl. Začínáme tvořit síť Center podpory vzdělávání, která umožňuje přenášet ověřené postupy do dalších regionů, a Eduzměna se tak posouvá z pilotní fáze k širšímu působení v územích napříč republikou. Důležitým krokem byla také formulace Modelu Eduzměna, konference Eduzměna² nebo představení výsledků evaluace. Pojdte se s námi za klíčovými událostmi uplynulého roku ohlédnout.

Uzavřeli jsme pilotní projekt na Kutnohorsku a zahájili novou fázi činnosti

V červnu 2025 jsme završili pětiletý pilotní projekt Eduzměny na Kutnohorsku. Naším cílem bylo podpořit všechny školy v regionu a zjistit, co jim nejvíce pomáhá v rozvoji. Získali jsme cenné zkušenosti a data, díky kterým jsme mohli zahájit novou fázi činnosti: systematický rozvoj Center podpory vzdělávání (CPV). Naším cílem je, aby do roku 2028 fungovalo CPV v jednom regionu v každém kraji České republiky.

Pomyslnou tečkou za působením Nadačního fondu Eduzměna na Kutnohorsku byla regionální konference s názvem „Od Eduzměny k Centru podpory vzdělávání Kutnohorsko“, která proběhla 24. dubna v Konferenčním centru GASK. Nabídla prostor pro sdílení zkušeností i debatu o tom, jak může CPV fungovat v regionálním systému. Dorazilo na ni přes 150 lidí včetně starostů, ředitelů a ředitelek škol, pedagogů, rodičů a zástupců sociálních služeb.

Představili jsme souhrn evaluační zprávy pilotního projektu

Ředitelé jako pedagogičtí lídři, kteří vzájemně spolupracují a systematicky plánují rozvoj své školy. Silnější pedagogické sbory, učitelé, kteří se nebojí inovovat a umějí lépe pracovat se slabšími i nadanými žáky. Spokojenější rodiče oceňující práci Týmů duševního zdraví. Aktivní zřizovatelé ochotní spolufinancovat Centrum podpory vzdělávání. To jsou některé z důležitých dopadů, které vyplynuly ze souhrnu evaluační zprávy pilotního projektu na Kutnohorsku.

Při vyhodnocování práce Eduzměny jsme využívali kvantitativní i kvalitativní metody: dotazníky, hloubkové rozhovory, fokusní skupiny, pozorování nebo analýzy deníků průvodců. "Množství zpracovaných dat je takové, že Eduzměna je zřejmě nejlépe zdokumentovaná intervence tohoto typu v České republice," říká k tomu nezávislý evaluátor a spoluautor evaluační zprávy Vladimír Kváča. Výsledky pilotního projektu na Kutnohorsku rezonují také v odborných periodikách: v časopise Pedagogika vyšla studie zaměřená na pedagogický leadership v mateřských školách.

Model péče o psychické zdraví dětí se na Kutnohorsku osvědčil natolik, že ho pod svá křídla převzal stát

Novou etapu svého působení zahájily Týmy duševního zdraví, které přecházejí pod střediska výchovné péče, a nově je tedy řídí stát. Na Kutnohorsku fungují už od roku 2021 a vznikly na základě našeho mapování potřeb v regionu ve spolupráci se SOFA a místními školami. Jsou unikátní tím, že v nich spolupracují sociální pracovník, speciální pedagog a psycholog s podporou dětského psychiatra. Poskytují podporu při náročném chování, úzkostech, traumatu, sebepoškozování, šikaně i dalších obtížích a včasnou prevenci rozvoje duševních problémů.

"Po dvou letech pilotního fungování Týmů duševního zdraví na Kutnohorsku to vypadalo, že projekt opět vyšumí do ztracena, jak se v našem systému bohužel často stává. Pro mě by to byla obrovská škoda, protože vidím přímý a jednoznačný pozitivní dopad na děti. V pokračování nám významně

pomohla právě Eduzměna, která nás na čas vzala pod svá křídla a pomohla zajistit financování týmů. Zároveň se tak spolupodílela na systémové změně v oblasti péče o duševní zdraví dětí v České republice,” vzpomíná Hana Měkotová z Týmu duševního zdraví.

Model se osvědčil jako velmi efektivní, dostupná a udržitelná forma podpory dětí, rodičů i učitelů. Ministerstvo školství vyhlásilo výzvu z Operačního programu Jan Amos Komenský na vznik a provoz třiceti týmů duševního zdraví při střediscích výchovné péče. Nyní tak vznikají nové týmy po celé České republice a přinášejí inovativní podporu dětského duševního zdraví v přirozeném prostředí dítěte: v rodině, ve škole i komunitě. Zároveň ve spolupráci se SOFA a NPI běží doprovodný projekt zajišťující metodickou podporu novým týmům, sjednocení postupů a standardů, evaluaci dopadů a přípravu legislativního ukotvení i systémového financování.

Nově začalo fungovat CPV Šumpersko-Zábřezsko, CPV Kutnohorsko se stalo právním subjektem

Důležitým momentem pro rozvoj sítě CPV byl vznik Centra podpory vzdělávání Šumpersko-Zábřezsko, které navazuje na dosavadní práci zdejšího MAPu a rozvíjí ji do systematické podoby. Zakládajícími členy jsou Nadační fond Eduzměna spolu s Místní akční skupinou (MAS) Horní Pomoraví a MAS Šumpeřský venkov. „Na Kutnohorsku jsme museli spolupráci ředitelské komunity postupně vybudovat. V regionu Šumperk-Zábřeh velmi dobře fungovala už dávno – i to je jedním z důvodů, proč jsme zaměřili právě sem,” popisuje ředitel Eduzměny Zdeněk Slejška. V regionu už působí devítičlenný tým průvodců škol, což jsou lidé, kteří jsou díky své odbornosti k ruce ředitelům i pedagogům jako mentoři a konzultanti.

Došlo také k formálnímu založení CPV Kutnohorsko, které ve spolupráci MAP Kutnohorsko, obcí a dalších partnerů vyrůstá z pětiletého pilotního projektu Eduzměny. “Zdejší CPV je od podzimu 2025 samostatným právním subjektem a má za cíl pokračovat v podpoře škol, rodičů, dětí a zřizovatelů, včetně jejich napojení na partnery v sociální oblasti a další organizace i po skončení pilotního projektu,” říká k tomu ředitel CPV Kutnohorsko Ondřej Matějka.

Obě Centra podpory vzdělávání potvrzují, že regionální podpora škol může mít různé podoby, ale společný základ – spolupráci, důvěru a dlouhodobou práci s místním kontextem.

Vznikl modelu regionální podpory vzdělávání v ČR

Na základě svých zkušeností z terénu formulovala Eduzměna model regionální podpory vzdělávání, který je v českém fragmentarizovaném prostředí unikátní tím, že je komplexní. Pracuje tedy se všemi skupinami, které mají na vzdělávání vliv: zřizovateli, řediteli, učiteli, rodiči a dětmi.

Model Eduzměna přináší ucelený popis principů, hodnot a postupů, na kterých naše práce stojí. Staví na důvěře, dobrovolnosti, respektu a podpoře místního potenciálu. “Necílíme na ‘převzetí’ škol od místních zřizovatelů, nýbrž na doprovázení a podporu na všech úrovních. Recipročně proto využíváme know-how vybraných hráčů na poli vzdělávání (EDUin, JOB, Step by step, Unie rodičů, SOFA...) a sami se z této spolupráce i z působení v regionech učíme na principech učící se organizace,” popisuje vedoucí týmu vývoje Eduzměny Jaroslav Reichl Lorman.

<https://www.eduzmena.cz/cs/aktualne/detail/top-10-eduzmeny-za-rok-2025>